

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. Egyenlő részletekre 10 kr.

Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.

Felolvasó szerkesztő és lapfőmunkács:

ISSEKUTZ JÁNOS.

Kiadó: Papp György, Gyulafehérvár

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Püsp. Lyc. nyomda Gyulafehérvárt.

Hirdetések díjszabály szerint.

Halottak napján.

A legszomorubb, a legfájdalmasabb, de egyúttal a legszebb, a legnemesebb ünnepe az emberiségnek a halottak napja.

A temető nagy, néma csendjét e napon megzavarják az élők, a boldogtalanok, kik komor, sápadt arczeccsal, kisírt szemekkel járnak a halottak országát. Mert mindenkinek van egy-egy drága halottja, a kiről e szent napon megemlékeznek, a ki iránt lerója kegyeletének adóját.

A halottak szentek. Elmegyünk sírjukhoz vezekelni, ha netán megbántottuk életünkben őket vagy vétkezettünk ellenük, rossz indulattal voltunk irántuk; elmegyünk sírjukhoz és igaz könnyeket hullatva, imát rebegnek ajkaink lelkük üdvéért.

Hogy megkönnyebbül szívünk a sir fölött, lelkünk megnyugvást lel, jobbakká, nemesebbé válnak érezzük magunkat.

A mindennapi étellel járó emésztő munka, nagy gond, örökös nyugtalanság érzéketlenné tesz bennünket, jégpánczéllal vonja be szíveinket, mely csak nagy ritkán tud felolvadni.

A temető egy külön világ, hol szent ájtatosság szállja meg az embert. Az egymást követő sírhantok emlékeztetnek a halálra, a mulandóságra, a megsemmisülésre.

A sírkertben láthatjuk, hogy egyesek vagyunk mi emberek, hogy közös a bánatunk, keservünk, közös a sorsunk, tehát legyünk künn az életforratagában is egymást szeretők, ne csívdődjünk, marakodjunk örökösen, ne vágyódjunk másnak a boldogságára, más sorsát ne óhajtsuk, hisz sorsunk előbb-utóbb amugy is egy lesz.

TÁRCZA

A temetőben.

Halottak estéje van; kiki siet a temetőbe, koszorút tesz szeretett sírjára s egy-egy imát küld fel az ég trónusához azok lelke üdvéért.

Tebát az ima az, ami kapcsolót képez közöttünk és a halottak között. Ezen kapocs láncszemei azon könnyecsek, a melyekkel megöntöztük a sírdombot befűző őszi avart.

Szép a busvét, szép a pünkösöd, de szép a halottak estéje is... Szép, igen szép, az ő szomorúságában, az ő gyászában...

Eszünkbe juttatja a halált, a mulandóságot. Minden küzdelemnek vége — a halál.

Haragot, örömet, szépséget, rutságot, irigységet, jószívűséget, gazdagságot, szegénységet befűző örökre a sir.

Itt állok én is egy korbadt kereszt mellett, nézem a földre szórt csillagokat, azokat a sok-sok apró fényvilágokat, melyek egy-egy elbunytnak emlékéltűjtik fel. Igen, feljuttatja az emberi szívben élő kegyelet.

Mily jóleső gondolat; tebát nem leszünk még sem egészen elfeledve.

Nem! mert a temető csendes birodalmát, az év egy napján bizonyosantelkeresik azok az emberek, kiknek szívéből nem aludott ki az igaz hit világa, mely arra tanít bennünket, hogy egykor még feltámadunk.

Ugy elhallgatam a sírók jászavát, ki atyját, ki anyját, testvérét vagy gyermekét siratja.

Közelemben egy törődött öreg zokogását hallom, siratja elvesztett párját, kivel félszázadon keresztül osztta meg az élet gondjait. Nehéz neki az egyedüllét, nincs mit keresnie többé e világon, odavágyik hozzá, oly jó lesz ott megpihenni...

Ott meg egy anya összes reménye van befűldelve. Mikor pályájához ért az ifju s leróhatta volna az özvegy anyira iránti bálát, intett a halál s ide temette.

Az a déleceg ifju koszorúval díszíti fel menyasszonya sírját.

Igy egyesül a szeretet a halálban is.

Oh! minden sir egy történetet rejt magában. Szomorubb-nál-szomorubb.

Tisztuljunk meg drága halottaink sirja fölött, nyerjünk ott erőt, kitartást, hitet a további munkához; tanuljunk megbecsülni embertársainkat; legyen messze üzve irigység, kajánság, mert a temetőben láthatjuk, hogy a nálunknál gazdagabb, állítólag boldogabb, jobb módnak örvendő ember sem oly irigylésre méltó, mint gondolnók, ép úgy könnyezik, imádkozik halottja sirja mellett, mint a szegények.

Zarándokoljunk el e szent napon drága halottainkhoz, öntözzé igaz könnyünk sírhantjukat és lelki üdvéikért gyujtsuk meg sírhantjuk fellett a mécesest...

Megnyugodva, megtisztulva és megerősödve fogjuk elhagyni a halottak sírjait.

A betűragás.

A helybeli városi alsófoku ipariskola igazgatója egy társaságnak, melyben iparosok is voltak, a következő dolgokat mesélte el: Már régóta vette észre, hogy egyes helyi mesterek, köztük főleg a kőművesek illetve az építésszek, csak egy-egy évre szerződötnek tanonczokat; melynek leteltével hűségesen felszabadítják őket. Egyelőre nem törődhetett ezen dologgal, habár az gyanus is volt, mert elfoglaltsága nem engedte, hogy több időt fordítson rá a szokottnál, másfelől pedig tudnia kellett, hogy valjón nem esetlegességekkel van-e dolga. A több évi tapasztalat azonban arról győzte meg, hogy itt rendszerről van szó, melyben az esetek száma évről-évre szaporodik. Kutatni kezdett tehát hivatalos teendőinek foglaltságával mind több időt fordított arra, hogy a dolog nyitjára jusszon. Ezen célból a felszabaduló tanonczokat töviről begyeire kihallgatta s így jutott tudomására annak hogy ugyavazon mesterek a tanonczokat 3—5 éven át részint cselédkönyvvel, részint anélkül mesterségükben,

És mégis lélekemelő az, a mit ott látok! Sűrűn állnak körül egy sírt, melyet sok gyertya világít. A halás tanítványok vitték azt oda az egykori jó tanítónak. Mind meglelt emberek, görnyedező asszonyok, de a jót és nemeset még most sem felejtették el.

Ime a nemes tett, a jól végzett munka jutalma kihat messze időkre a siron tul is. Ez az az emlékereszt, a melyről az idő vasfoga nem törölheti le nevünket.

Elkorhad a kereszt, sírod egyenlő lehet a földdel, de emléked élni fog a halás utódokban, ha híven sáfarkodtál.

Ez a tudat ad erőt a küzdelemhez minden szenvedőnek.

Ily gondolatok között eszembe jutnak azok, kiket én nevelek. Ezek a kedves arczu gyermekek, a kik szüleikkel itt járnak összetett kézzel. Akiké a jövő. Oh mily fontos a nevelő hivatása, ha azt akarja, hogy ezek közül egy sem vesszen el.

Mert akkor úgy kell élniük, hogy minden pillanatban készen találhassa őket a halál.

És ezt elérlik az Istenben vetett reménnyel, az igaz hittel, mely mindig tisztán tartja szívüket.

Épp azért vigyék a kedves jó szülők a gyermekeket oda, hol a mulandóságra emlékeztet minden, mert e hely tanítja meg őket arra, hogy itt csak vándorok vagyunk s e föld csak ideiglenes hazánk.

Mig a jók élete a siron túl is kibat, mert egykor feltámadunk.

Halottak estéje van, ha kicsinyiségünkről elmélkedni akarunk, s látni mily mulandó itt minden, siessünk a temetőbe...

Szász K.

A hugenoták.

Mindenben a kezdet a legszebb. A tavasz szebb a nyárnál, az őszi első napjaiban több mélabú van, mint az egészen kifosztott természet balálában. A görög filozófiának első tapogatózása érdekesebb, mint a kifejtett későbbi filozófiai tanok, mert közelebbről és élénkebben mutatják, mint dolgozik az emberi ész. A vallásoknak is első terjedésük a legérdekesebb, azért első híveik a legbuzgóbbak. Az első keresztények a katakombák mélyén buzgóbb hívők voltak, mint a bazilikák térdelői. Az az erő, a mely a katakombákat vájta a föld mélyében, hatalmasabb, ma-

háziszolga ezimen kioktatják s aztán, hogy ezek felszabadíthatók legyenek és munkakönyvhöz jussanak, a 4—5-ik évre az ipartestület előtt velé szerződést kötnek s erre az évre az ipariskolába is elküldik.

Mi a célja ennek a rendszernek? Hát az egészen világos! Az ipartörvény azt a tanonczot, a kinek a gazdájával szerződése van, az iparhatóság és ipartestület ellenőrzése alá rendeli s a mester az ilyen inással nem bánhatik úgy, amint akar s cselédmunkára sem használhatja tetszése szerint. Ellenben köteles a mester a tanonczot a legelső percztől kezdve iskolába járatni s így öt munkájában hetenkint háromszor 2—2 esetleg 3 óráig nélkülözni kénytelen. Ha tehát a szerződést 3—4 évre mellőzi, ugy ezen 3—4 év alatt nincs inásával szemben hatósági felügyelet alatt, bármilyen cselédmunkára használhatja és a mi fő munkája közben állandóan kéznél van, mert iskolába nem köteles járatni. És ez a módszer még anyagi haszonnal is jár, mert hát adóban is spórlás történik. Nem elég előny-e ez arra, hogyha lehet hát éveken át éljünk vele az ipartestületnek és főleg az iparhatóságnak legeslegnagyobb dicsőségére.

Feltűnt az igazgatónak még más dolog is, ami az előbbiekel szerves kapcsolatban van. Ugyanis némely tanonczok az előbbiektől közli arra az egy évre is akként voltak szerződötve, hogy őket évközben kellett felszabadítani, a mikor tehát az igazgató bizonyítványt a legjobb akarat mellett sem állíthatott ki; másrészt pedig voltak olyan tanonczok is, kik az iskolába 2—3 évig hűségesen beiratkoztak, de oda sohasem jártak, kiknek tehát az igazgató a bizonyítvány kiadását kénytelen volt megtagadni addig, míg vizsgálatot nem tesznek. Ezek ép úgy mint az előbbiektől a város területéről eltávoztak a nélkül, hogy vizsgálatot tettek volna s az ipartestületnél is úgy szerepeltek, mint a kik gazdájuktól eltávoztak, s mégis kevés idő után munkakönyvvel tértek vissza. Hogy miként jutnak az ilyenek a munkakönyvhöz, arról egy hasonló rendszerben leledző mester szövevényében világosított fel az igazgatót, kinyilatkoztatván, hogy ha itt a munkakönyv kiadásának az

gasztosabb és nagyszerűbb, mint az a pompáskodás, a mely a Szent Péter óriási templomát építi s márvánnyal borítja el tömérdék falait. A hugenoták vallásossága is rejtekezésében, üldözöttségében megható s hősei együtt viselik fejük körül a hősiség és mártírság koszoruját. E kor történetét közli a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 139. füzet. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője dr. Marczali Henrik, egyetemi tanár, ki egyúttal e kötet írója is. Egy-egy kötet ára díszes félbörkötésben 16 korona: füzetenként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés után.

A kártyajáték eredete.

A kártya feltalálásának kétes dicsőségét hosszú ideig a francziák vindikálták maguknak és úgy tartották, hogy az elmebeteg VI. Károly király szórakoztatására eszelte ki a festett lapokat valamelyik udvari ember. Ez a tradíció azonban nem alapul valóságon, a mennyiben sokkal valószínűbb, hogy mint a sakk és a vonós hangszor, ez is Indiából származott Európába, még pedig a cigányok közvetítésével. A kártya különben eleinte nem annyira szerencsejátéknak volt az eszköze, mint inkább a jóslás rekvizituma, a miként az sok helyt még ma is használatos. A kártyajátéknak legnagyobb divatja volt XIV. Lajos udvarában. A király roppant szeretett kártyázni, Mazarin bíbornok pedig oly szenvedélyes játékos volt, hogy még a halálos ágyán is kártyázott. Annyi ereje már nem volt, hogy a kártyákat kézben tudta volna tartani, tehát más játszott helyette és ő csak dirigálta az ütéseket. A régenesség korában megcsökkent a kártya uralma, de a franczia forradalom után, mikor a harmadik rend az ancien régime összes bűneibe belekóstolt, ismét hatalmas lobbót vetett a kártyaszenvedély. Magában Párisban 4000 játékház volt. Napoleon korszakában is nagyban folyt a kártyajáték, de a sok hadjárat kevesebb időt engedett rá. Maga Napoleon uralmának idejében keveset kártyázott, de a Szent-Ilona szigetén nem volt este, hogy ne kártyázott volna. Szerencséje azonban ekkor már ebben sem volt, a mennyiben majdnem minden este vesztett 10—12 aranyat.

az iskolai bizonyítvány hiánya akadály, úgy kiviszi a gyereket falura, beadja egy pár hónapra valamelyik mesterhez s ott felszabadítják s munkakönyvet adnak neki. Így!

Ezekhez a dolgokhoz még csak azt kell hozzá tenni, hogy azok a mesterek, kik azt a dicső rendszert üzik, rendszeren olyan tanoncokat fogadnak fel, kik soha iskolába nem jártak, írni s olvasni nem tudnak s a magyar nyelvet sem beszélik s tehát mikor munkakönyvet kapnak s így mesterekké lesznek, akkor sem tudnak írni olvasni s a magyar nyelvet sem beszélik.

Ebből látható, hogy mielő nyomorult, önző, s a haza és az emberiség, de még tanonczaik érdekeit is semmibe vevő emberek ezek a mesterek, a kik ilyen üzemeket követnek el. De lássuk a dolgot tovább!

Az igazgató látván ezeket a hitványságokat, a dolog orvoslásához látott. Sorban panaszt emelt az elsőfoku iparhatóságnál az illető mesterek ellen. Az iparhatóság pedig talán egynek kivételével valamennyit felmentette. Egy csizmadia mestert azért mentett fel, mert annak a tanoncznak, a ki miatt az igazgató felpanaszolta, nevelő apja volt, ez a nevelő apa azonban a nevelésbe vett fiút soha iskolába nem járatta s még attól a lehetőségtől is megfosztotta, hogy a mit elmulasztott, azt az ipariskola segítségével helyrehozza s az iparhatóságnak mégis elég volt az az indok, hogy a bepanaszolt nevelő apja volt a fiúnak.

Egy másik s tudja Isten hányadik esetben a panaszt azért vetette el, mert a mester cselédkönyvvel igazolta, hogy nála a megnevezett fiú cseléd volt, pedig épen az volt a baj, hogy cselédképpen oktatta ki a mesterségben azt, kit tanonczképpen kellett volna kioktatnia s tette ezt azért, hogy az ipartörvényt mellőzhesse. Hiszen vaknak kell annak lenni, aki nem látja, hogy egy év alatt a kőműves mesterségre kioktatni senkit sem lehet.

Egy harmadik esetben a bepanaszolat azért mentette fel, mert a bejelentés a kihágás elkövetése után 12 hónappal történt. És itt ismét nem gondolta meg, hogy nem az igazgató kötelessége ellenőrizni a mesterek ilyenmő kiadásait, hanem az iparhatóság s ennél fogva az igazgató csak akkor tehet jelentést a dologról, mikor a véletlen tudomására hozza.

De minek részletezzünk tovább?

Legszebb a dologban az, hogy az iparhatóság az igazgatót ezekben az ügyekben pörös félnek, még pedig felperesnek tekinti, olyannak mint aki anyagilag vagy erkölcsileg, de személyesen van érintve a kihágás által és fellebbezésre utasítja őt. És az ügyet sem az iskolázás, a magyaros kultúra, a műveltség és az emberi kedélyvilág nemesítése szempontjából fogja fel, hanem olyan szempontból, mint a mikor két iparos anyagi vagy személyi érdekekből veszekszik, mert ha nem így fogná fel, tudná módját ejteni annak, hogy a betti mellett a törvény szellemének is jusson valami morzsácska s módját tudná ejteni annak, hogy azok, kik a törvény holt bittit arra használják ki, hogy a jövő iparosnemzedék egy részének szellemét tönkre tegyék, kellő méltánylásban részesüljenek.

X. Y.

Cserni dr. jubileuma.

Okt. 29-én.

Lampionos menet.

Az ifjúság tisztelgése.

Cserni dr. főgymnasiun tanár jubileuma október 29-én este vette kezdetét. A főgymnasium ifjúsága sikerült lampionos szerenáddal lepte meg az ünnepeltet. Orakal már a szerenád megkezdése előtt mozgalmassok voltak a vár utcáin, seregestől jött ki a közönség a tisztelgést végig nézni. A főgymnasium előtt 7 ór. kor gyűlékezett az ifjúság és 200-nál több színes lampion világa mellett megkezdődött a felvonulás az ünnepeltnek a Fogarassy-utczában lévő lakása ele. Megkapó volt a látvány, mikor a sok színű lampionok kibontakoztak a sötétség akárából. A menethez, melynek élén a tűzoltó oszlop jár, csatlakozott, mint a község, mely zsutoláig megérte a Fogarassy-utczát. A Fogarassy-utczán Cserni dr. lakása előtt tömörült az ifjúság és f. l. színes dal. Zsaskovszky-tól, melyet a fő gymnasium vegyes énekara igen sikerülten adott elő. Azután Joannitis Bé a VIII. oszt. tanuló beszéde következett. Az egész beszéd az ifjúság meleg lelkésülése, a szeretet és a hála őszinte érzelme vonult végig a jó tanár iránt. Szavai, melyeket ügyes szónoki alakítással látszott előadni — körülbelül ezek lehettek:

„Az emberek életében vannak érzelmek, melyeket szavakkal önteni nem lehet. Minél inkább telik meg a szív, minél inkább dagad a kebel, a nyelv annál szegényebb, annál kevesebbet tud kifejezni mindebből. — Szívünkben egy nemével ennek a megnevezhetetlen érzelmek állunk itt a jelen ünnepélyes alkalommal, midőn a mélyen tisztelt Tanár Urat üdvözölni jöttünk tanárkodásának harminczedik évfordulóján. Van ebben az érzelemben valami a bálából, a csodálatból, az örömből, de hogy tulajdonképpen mi ez, azt elmondani nem lehet, azt csak az érti meg, ki a szívek dobbanásából is olvasni tud.

S valóban méltányos dolog, hogy ez a nem mindennapi érzelmek megszálljon bennünket e pillanatokban, hisz annak ünneplésére gyűltünk össze, ki mindig a mi kegyes s bölcs pártfogónk, vezetőnk, s istápunk volt gymnasiun életünkben. — A legőszintébb hálát tölte el mindenek elgondolásakor, s e nemes érzelmek csak ama fájdalom zavarja, hogy mi képtelenek vagyunk, s képtelenek leszünk egész életünkön keresztül viszonzni a mélyen tisztelt Tanár Urnak nagy jószágát s irántunk való szeretetét.

Mert mit adott nekünk a Tanár Ur? — Ide adta önmagát, feláldozta életét a mi tudományos kiképzésünk, feláldozta életét ama célra, hogy belőlünk a hazának s egyháznak hasznos fiakat neveljen. Oh valjon mikor fogjuk fölérteni teljesen ez áldozatot, melyet ifjui lelkünk még csak sejteni képes?!

De ez még nem minden. A mélyen tisztelt Tanár Ur harmincz évig halad e rögös pályán, harmincz évig töltötte be hivatását a legodaadóbb lelkiismeretességgel s buzgósággal. Harmincz év! Hiszen ez egy egész élet, a ki ennyi ideig tud hűen kitartani egy pályán mellett, ennyi ideig tud lelkesedni egy célért, arra igazán rááll, hogy „Justus et tenax propositi vir“ és „Si fractus illabatur orbis imparidum ferient ruinae.“

Határtalan a mi örömlünk, hogy oly intézetben vagyunk, melynek ékkora kort megért tanárai vannak. Mert szükségünk van nekünk példányképre, a kit az életben kövessünk, a kitől megtanuljuk, miképpen kell a felelősségek terheit hordoznunk. S van-e pálya, mely nagyobb felelősségekkel jár, mint a tanári? A tanár teletni köteles a tanulóknak, ki ha kikerül az életbe, a színt fogja áldani vagy átkozni, őt a mint gondját viselte; felelni köteles a szülőknak, kiknek ő helyettese, a hazának, az egyháznak, — az Istennek.

S ha már most tekintjük a mélyen tisztelt Tanár Ur nyugodt öntudatról tanuskodó arcát, melylyel a lefolyt harmincz éven végigtekint, nem merítünk-e ebből erőt, bátorságot az élet küzdelmeire, nem győződünk-e meg teljesen arról, hogy áldást, boldogságot csak a nyugodt lelkiismeret adhat. Ha igaz az, hogy „a példa vonz“ — úgy a Tanár Ur bizonyára sokaknak lesz közönlünk eszményképe a kötelességteljesítés terén.

Háromszázán vagyunk itt körülbelül, de valjon hányan vannak azok, kik a Tanár Ur keze alatt nőttek föl, s kik most képzeletünkben mind ide zárandokolnak? Nekünk kell üdvözölnünk valamennyi helyett a Tanár Urat, szívünknek legmélyéből kívánjuk tehát, hogy az Isten sokáig éltesse!

Cserni dr. igaz örömmel köszöntö meg az ifjúságnak meleg órázóját, — ajánlotta szavaiban az ifjúságnak az Isten félelmét, a kölcsönös törekvést a jóra, az egyház és a haza iránt való szeretetet, melynek ő mindig bátor hirdetője és harcossza volt és lesz. Szavait az ifjúság viharos éljenzése nyelte el, melynek végével a helybeli „Tűzoltó-zenekar“ Resch György székesegyházi karnagy „Fel üdvözletre“ (Auf zum Gruss) darabját adta elő.

Resch szerzeményét Cserni dr. jubileumára írta és neki is ajánlotta. Tökéletesen felvagyunk mentve Resch karnagy zene tehetségének kritikája alól. Ezzel a művével is ugyszólva bravurozott és azért neki csak gratulálni tudunk. Azt halljuk, hogy a darab a napokban meg jelenik — ajánljuk vegyék meg ezt a darabot a szép zene kedvelői, mert ennél szebbet és fülbemászóbbat most egyhamar alig kaphatnak. Volt alkalmunk megpillantani az ügyes és talpra esett czimlapot is, melyen a sok antik dolog között egy igen sikerült római alak kapja meg a figyelmünket ezen aláírással: *Apulum*. A leleményes illusztráció Wolf Károly főgymnasium tanár művészi érzékét dicséri.

Resch darabja után még hármat énekelt az ifjúság énekara Palotai Csónakos, Král Souvenir de Feldsberg, — Egressy Szózat — és azután reárendített a tűzoltó zenekar Resch Székál-indulójára és a lampionos menet megindult ellentétes irányban a papnevelőintézet felé haza a főgymnasiumhoz. Ott szétoszlott az ifjúság, esendés este szállott a mozgalmass várra és mindenki hazament egy áldásdús élet hálás emlékével nyugodni esendés hajlékába.

Ujdonságok.

Gyulafehérvár, 1901. október 24.

— **Püspök urunk itthon.** Hosszabb távollét után Gróf Majláth G. Károly erdélyi püspök úr ő nagyméltósága f. hó 26-án visszatért székhelyére Gyulafehérvárra. A püspök úr kíséretében voltak P. László Polykárp sz. ter. r. tartományi rendfőnök, gróf Toldalagi ceremoniárius és mások.

— **Halottak estéjén** a régi temetőben Kopacz Gergely székesegyházi káplán, kedvelt hitszónokunk tartja a szentbeszédet.

— **Szent Imre-ünnepély** a gymnáziumban. A gyulafehérvári róm. kath. főgymnasium tanári kara és tanuló ifjúsága november 5-én, kedden Szent Imre herczeg, a gymn. védszentje emlékére ünnepélyt rendez. Az ünnepélyt a székesegyházban 9 órakor szent mise és egyházi beszéd előzi meg, a melyek után a gymn. tornacsarnokában kezdetét veszi az ünnepély. Műsora a következő: 1. Szent-Imre-hymnusz. Hennig Alajosról: előadja a főgymn. vegyeskara. 2. Boldogasszony Anyánk. Irta: Tárkányi Béla, szavalja: Cserba Jenő IV. oszt. tan. 3. A csolnacos. Palotásitól: előadja az ifjúság vegyeskara. 4. Alkalmi felolvasás. Tartja: Kárpiss János főgymn. tanár. 5. Látogatás. Irta: Pájer Antal, szavalja: Murza Tamás V. oszt. tan. 6. Kurucz-dalok. Káldy Gyulától. a) Rákóczy kesergője: b) Guny-

dal. Előadja a főgym. vegyeskara. 7. Tartsatok bűnbánatot. Irta: Reviczky Gyula, szavalja: Gókán Simon. VIII. oszt. tanuló. 8. Szózat. Egressy Bénitől. Előadja a főgymn. vegyeskara.

— **Oltáregyesületi hír.** A gyulafehérvári központi oltáregyesület az országos kath. nagygyűlésre való tekintetből havi ájtatosságát november második vasárnapján azaz 10-kén fogja megtartani.

— **Dr. Cserni Béla** főgymn. tanár tisztelgetéire városunk közönsége tegnap este bankettet rendezett. A bankett lefolyásáról lapunk jövő számában bővebben is megemlékezzünk.

— **Érdekes hangverseny** lesz a jövő (november) hóban Gyulafehérvárt. A gyulafehérvári Oltáregyesület november 17-kén nagyszabású vallásos művészi hangversenyt fog rendezni a szegény templomok fölsegélyezésére az irg. nővérek zárdája nagy termében. Közreműködik *Domby Arthur* zeneakadémiai tanár, az „Alkotmány“ zenereferense és *nővére* Budapestről.

— **Temetés.** . . Földi létünk fárasztó zárandoklásai között a legnehezebben járjuk meg azt az utat, mely a temetőbe vezet. Legyen bármily göröngyös is az élet útja, találkozzunk rajta ezer veszéllyel, dühöngjön felettünk a legborzasztóbb vihar, hulljon talán a menykő fejtünk fölött, az az út mégse olyan nehéz, mégse oly kínzó, mint mikor a temetőbe megyünk. A legkeményebb göröngyöt is szét lehet zúzni vagy ki lehet kerülni, a veszélyekkel szembe lehet nézni és átküzdhetjük rajtuk magunkat, a vihar is elmúlik, ha kitombolta magát s talán még a menykő is kikerül a bátor utast, — de az az ok, mely a temető útjára vezérli az embert, az leküzdhetetlen, keményebb a legerősebb sziklánál, borzasztóbb minden viharánál s reménytelenebb a lemondásnál.

Ez az ok a halál.

A temetőbe vezető utra csak soha ki nem egyenlíthető veszteség érzetével lép rá az ember. Hiszen temetni megyünk ezen az úton, elhantolni kedveseinket, kiket a halál elragadott tőlünk. Temetjük boldogságunkat, ideálunkat, reményeinket, temetjük, a mi legrágóbb volt nekünk: szerető hitvest, édes anyát, testvér, barátot, temetjük a kiért élni szeretettünk, temetjük keblünk boldogságát.

Elhantolt kedveseink után örökre pótolhatlan ür nyílik meg szívünkben, mely csak akkor zárul be ismét, mikor a szív megszűnt dobogni, midőn minket is a temetőbe visznek. De vannak esetek, midőn a veszteség érzete még győtrőbb, mikor a temetőbe vezető út még nehezebb. Ilyen esetek azok, midőn birt kedveseink halála váratlanul következik be. Midőn a napsugaras reggelt még a legvidámabb hangulatban üdvözölték kedveseink s napnyugtával már elszáll a lélek, elmúlik az ajk, lezáródik a ragyogó szempár. Oh az ilyen esetek végtelen fájdalmat okoznak, s az ilyen fájdalom sok szívet ellankaszt, sokat összezuz, megszakaszt. A temetőbe vezető út ilyenkor a legnehezebb, ilyenkor a leghosszabb és legfárasztóbb is. A kiáított sírgödört minél messzebben fekvőnek szeretnők tudni, oly megszűre, hogy soha el se érők.

A temetőbe vezető út a Jónás Teréz temetésén is ilyen nehéz volt. Az ő halála is váratlanul következett be, ő is halála napján még életvidám hangulatban üdvözölte férjét, édes anyját és édes atyját, szerető testvéreit s estére kelve, már bezárult a beszédes ajak, lehanyatlott az ölelő kar, megszűnt dobogni a szerető szív.

Az oly fiatalon elhunyt Jónás Teréz, Sommer Emilné temetése f. hó 18-án ment végbe óriási részvét mellett. Városunk széles főtere tele volt néppel, mely a katonazene bánatos indulói mellett szomorúan haladt a halottat vivő gyászkocsi után. Elöl egy külön fekete posztóval letakart kocsi vitte a temérdek koszorukat, melyek egészen ellepték a kocsit.

Megjelent a temetésen a helyben állomásozó cs. és kir. tisztikar teljes díszben, megjelent a családot ért csapásban osztozók egész serege. A halottas kocsi után közvetlenül haladt a gyászoló család, köztük a legnehezebb szívű fájdalommal küzködő egyéves férj és máris özvegy főhadnagy, Sommer Emil. Mindenki sirt, midőn Fischer Sándor főrabbi rámutatott a férjét és családot ért csapás nagyságára beszédében. A férj hangosan zokogott, a testvérek szintén.

Végre felhangzott a sírgöröngyök rideg dübörgése, mely a drága halott koporsójára aláhullott, s elvált a totta az éltől a holttól.

Béke lengjen hamvai fölött!

Székelty Szemléld.

— **A preszákai évforduló.** A mint megelőzőleg már előre jeleztük, a preszákai gyászos esemény ötvenharmadik évfordulóján, október 24-én az idén is, mint az emlékoszlop fölállításá óta minden esztendőben a preszákai völgyben megható gyásztünnepet ült Zalathna közönsége. Az ünnepély megható voltát emelte azon szomorú körülmény, hogy az emlékoszlop fölállítója Lukács Béla, aki elpusztított családjá tetemei mellett egykor oly csodálatos módon szabadult meg a preszákai vérfürdőből, a lefolyt évben maga is olyan szomorú véget ért. Bizony az itt eltemetett áldozatok sirjára hallatott könnyek közül sok vala, mely a Lukács Béla szomorú sorsát siratá s az ő emlékéit illeté.

Az ünnepélynek ritka szép, enyhe idő kedvezett. A közönség egy része kora reggel gyalog, később ko-

csin, másik része pedig a vasuton ment ki az emlékoszlophoz s gyengéd figyelemmel helyezé az emlékoszlopra a kegyelet koszoruját. Testületesleg jelentek meg az állami szakiskola ifjúsága és a polgári iskolák növendékei tanáraik vezetése alatt. A szép számú közönség soraiban ott láttuk Ajtay Gyuláné, Barna Kálmáné, Csánki Józsefné, Ferenczi Istvánné, Knoop Venczelné, Király Erzsike, Lányi Vilmosné, Lipner Jánosné, Lözting Jánosné, Mihálovics Gyuláné, Nagy Mariska, dr. Szontagh Adolfné, Váczi Lászlóné, Zákoffy Antalné stb. arhölgyeket, Alexi György kir. főmérnök, dr. Szontagh Adolf főorvos, Kipner János számtanácsos, Pauspertl Károly főbányabiztos urakat, Csánki József s Király Miklós iskolaigazgatókat, Ferenczi, Knop, Kolonics, Pongrácz J., Barta, Váczi tanárokat, Jurinics J., Lányi V. urakat és még másokat az intelligentia és a polgárság köréből.

Magát az ünnepséget ez attal is az ipari szakiskola ifjúsága rendezte és pedig a jelen voltak általános elismerése mellett különösen szép és megható módon. Az ünnepélyt az ifjúsági daloskör a Hymnus elénekklésével nyitotta meg, mely után az ezen alkalomra írott „A preszákai völgyben“ című költeményt szavalta Domokos Sándor III. éves növendék. Ugy a szívhez szóló szép költemény (melyet talán lesz alkalmunk egész terjedelmében közölni), mint annak érzelmes és csinos előadása nagy hatással volt az egész közönségre. Ezután újra az ifjúsági daloskör énekelt egy hazafias dalt, mely után következett az ünnepély legkimagaslóbb része, a Ferenczi István tanár által ez alkalomra írt emlékbeszéd, melyet Borsos K. Mihály IV. éves növendék kellő szónoki vervevel és ügyességgel adott elő. Közben ismét az ifjúsági daloskör szép hazafias éneke gyönyörködtette a közönséget, mely után „Az emlékoszlopnál“ című színtén alkalmi költeményt szavalta Damó Lajos II. éves növendék. Végül a Szózat elénekklése, melyet a daloskör mellett az egész közönség énekelt, zárta be az ünnepélyt.

— **Meghívó.** A gyulafehérvári kath. legényegylet f. évi november hó 3-án d. u. 3 órakor fogja tartani alakuló közgyűlését az iparos-olvasókör helyiségében: melyre a tagok és érdeklődők ez uton is meghívottnak.

— **Halálos szerencsétlenség.** A Jobanna gözmalomban halálos szerencsétlenség történt. Egy munkás a harmadik emeletről alázuhant és esés közben oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy ennek következtében még a kórházba szállítása előtt meghalt.

— **Az agglegény sorsa.** Ahol a társasélet nem fejlődött ki teljes virágában, az agglegénynek rossz dolga van. Amíg fiatal, csak megjárja valahogy, de ha megvénül és ha öreg korában szerelmes lesz... Akkor kezdődik csak a baj. A mi agglegényünk szerelmes. Szegény leányt szeret. Szegény leányt oltár elé vinni egy szegény agglegénynek kész veszedelem! Mit tegyen? Tanácskozik jó barátaiával, gyógyító balzsamot keres szerelmes szívére. Mindhiába. A józan ész és barátai azt tanácsolják neki, hogy házassága által egy szegényből ne csináljon két koldust. Lelkének egyensúlya kezd inogni. Már-már lemondani készül az életéről, midőn megjelen előtte szerető anyja képe, kinek ő az egyetlen kenyéradója, támasza. Előtte lebeg imádkoztának szerelmes tekintete. A szív szeretete folyton harezban áll az ész józanságával és ismerősei úgy bánnak vele, mint a kibe csak bálni jár a lélek... Egy napon azután hivatalából sürgős ügyben kérték lakására. Két ur várta már. Minden bevezetés nélkül egy rakás pénzt olvastak le asztalára. Ellenértékül csak a nyerő sorsjegyet kérték Török A. és Tsa bankháza (Budapest, V., Váczi-körút 4/a.) kiküldöttjei, akik azért jöttek, hogy a nagy nyereményt kifizessék. Anya és fiu örömkönnyezve, egymás nyakába borulnak és épp e pillanatba érkezik a most már szerencsés leányzó is. Az eljegyzésen a vendégek számtalan lelkes pohárköszöntőkben emlékeztek meg a szerencséhez való bankházról és egyhangulag hangoztatták a beszédek végén: „Eljen a szerencsét hozó Török bankház!“

— **A villamvilágítás** terén érdekes eseményként említjük fel, hogy a Keleten Magyarországról rendelik a villamvilágítási berendezéseket. Legközelebb is a világhírű *Siemens és Halske* cég budapesti telepe Szerbia Kraljevó városát rendezte be, még pedig a vízi erőnek kihasználásával: ugyanis 100 lóerő hajtásra, a várostól 3 km. távolságban két 50 lóerős turbina van felállítva, melyek akkumulátorok segítségével Kraljevó városában egyrészt a villamos világítást, másrészt ipari célokra és a műmalom hajtására szolgáltatnak olcsó hajtóerőt. A *Siemens és Halske* cég hazánkban is folyton nagy sikereket ér el berendezéseivel: így legközelebb a Szegszárdon létesített villamvilágítási berendezésével a város közönségének osztatlan elismerését és meglegedését nyerte el.

— **A kilenczedik osztálysorsjáték.** Sohase volt szerencsére olyan nagyon szükségünk, mint most. Nagyon időszerű tehát a m. kir. osztálysorsjáték kilenczedik sorsjátékának beköszönte. Már nem új intézmény hazánkban az osztálysorsjáték, hiszen nyolcz sorsjátéka megkedveltette közönségünkkel, és meggyökerezett a beléje vetett bizalom. Kifogástalan működése, kezelésének abszolút korrektsége, szerencse esélyeinek rendkívül kedvező volta, nyereményeinek sokasága és nagysága, a sorsjegyek vásárlását mindenki számára könny-

nyitó osztályrendszer a magy. kir. osztálysorsjátékot népszerűvé, sőt egyenesen közszükséggé tették. A most kezdődő IX. osztálysorsjáték első osztályára szóló sorsjegyek már kaphatók. Ennek az osztálynak húzását az idén november 21. és 22-én tartják meg.

— **„Ermelléki első szőlőoltvány-telep“** Nagy Kágya hirdetését a t. cz. olvasóközönség szíves figyelmébe ajánljuk.

— **A 19-ik század története dióhéjban.** Egy amerikai újság a következő tüneményes rövidséggel vázolja a tudomány diadalait a 19-ik században: A múlt században a ló volt a közlekedés eszköze, most a lokomotív, a kerékpár és a gépkocsi foglalta el helyét. A sarló helyébe az aratógép került; a kézisajtót a rotációs pótolja; a lúdtollat az írógép; a rajzolat és testészetet a litográfia és színes nyomat. A szövőszéket kicserélte az újmódi varrógép és gépkötőde, a vitorlás hajót a gyorsgőzös, az optikai telegráfot az elektromos kábel, mely behálózta a tengereket és szárazföldet, a drótnélküli telegráf és a telefon. Az ócska lópor dívatját multa s helyébe a füstnélküli puskapor s a robbantó szerek kerültek. A múlt században mécsvilág oszlatta el a homályt, most az elektromos fény. A galvánoszlop túlhaladt állaspont, a 19-dik század új vívmánya a dinamogép. A kováspuska a lomtárba került; gyorstűzelő fegyvereket használnak a hadfiak. Az optika is átalakult: a Röntgen és Becquerel-sugarak a 19-ik század vívmányai.

— **A mosoly mint gyógyszer.** Hogy Amerikát vallja bazájának ez a gyógymód, azt talán mondanunk sem kell. Az illető orvos, kinek nevéhez e korszakalkotó ujtás fűződik, gyógymódszerét különösen a gyomor- és kedélybetegnek ajánlja és állítólag klinikáján, hol már ily próba-mosolygyógyításokkal kísérletezett, a betegek ötven százaléknál bámulatos eredményt mutatkozott. A gyógymód egyszerű: a betegnek mosolyognia kell, de nemcsak a szemével és ajkaival, hanem szívből, egész lélekkel és pedig naponként legalább három-négy óráig. Aki kételkedik e gyógymód sikerében, próbálja meg.

— **A háztűzhely intézmény behozatala.** Szabadka város törvényhatósága mozgalmat indított az u. n. homestead háztűzhely intézmény behozatala céljából s támogatására köriratilag felhívta az összes törvényhatóságokat. Szabadka város törvényhatóságát örömmel üdvözljük e lépéséért, mert a megindított mozgalmából az tűnik ki, hogy a magyar nép zömének létérdekeit szívén viseli s ez érdekekért szót emelni kész s reméljük is, hogy körirata nem lesz kiáltó szó a pusztában. Lásuk csak, hogy tulajdonképpen mi is az a homestead? A közvélemény általában valami újnak tartja ezt az intézményt, pedig ha lényegét vizsgáljuk, rájövünk, hogy az már fennállott a régi bűbéri és jobbágyi rendszer alatt mindenütt, tehát Magyarországon is. A lényege az intézménynek az, hogy azt a birtokot, mely valamely család fenntartásához mulhatlanul megkívántatik, végrehajtás alá venni nem szabad; s így nemzeti szempontból talán sehol sem tenne ezen intézmény oly mértékűtől fontos szolgálatokat, mint épen Magyarországon. A homestead intézmény ily formában még Amerikában — tulajdonképeni hazájában — sem áll fenn és végrehajtás mentes birtok Amerikában sincs. A mentesség abban áll, hogy bizonyos kiváltságos adósságok miatt lehet a csak homesteadot végrehajtás alá venni. Így nevezetesen a homesteadot végrehajtási árverés útján el lehet adni, annak vételárát háztűzhely megvételére felvett kölcsön a birtok javítás és beruházás céljából. A végrehajtás alóli mentesség tehát csak a bekebelezéssel nem biztosított azon követelésekre terjed ki, melyek nem a háztűzhely megszerzésére s annak fenntartása céljából keletkeztek. Nem tudjuk Szabadka város milyen alakjában öbajtja a háztűzhely intézményét meghonosítani, de tervezze annak bármely formáját, a kérdés minden esetre éretten megfontolandó, mert egy intézmény, ha még olyan üdvös is, több bajt mint hasznot okozhat, ha a fennálló jogrendszer keretében pontosan bele nem illeszthető. Szívesen látjuk a törvényhatóságoknak jelzett irányú mozgalmát, s reméljük, hogy az nem csak egy idegen intézménynek hazánkba való áttitése lesz, hanem az egész birtokrendszernek, adó és hiteltörvényeknek gyökeres reformja is. A homestead intézmény értéke még Amerikában sincs teljesen kipróbálva, mert az erre vonatkozó törvények az Unió egyes államaiban sem egyformák. Kétszeresen megfontolandó tehát minden lépés, a mi annak érdekében tenni szándékolnak. Első pillanatra úgy tetszik, hogy végrehajtás alóli teljes mentesség a kisgazda hitelére bénítólag fog hatni, de ha tekintetbe vesszük azt, hogy a homestead intézménynek a teljesen kikapított szövetkezeti rendszer lesz a kiegészítője, úgy beláthatjuk, hogy az aggodalom felesleges. Kétséget nem szenved, hogy a mostani végrehajtási törvényünk módosításra szorul, egyebektől eltekintve, már a jogegyenlőség szempontjából is. Az 1881. évi 60. t.-cz. gondoskodik a köztisztviselők létminimumának fenntartásáról, mint fizetésüknek 16000 korona alóli része egészen végrehajtás mentes. Némi védelemben részesülnek az iparosok is az által, hogy a mesterséglük folytatásához szükséges eszközök és feldolgozásalatt álló anyagkészletük 100 korona értékéig le nem foglalható. A kisgazda ugyszólván teljesen védtelen, mert az hogy a háznép eltartásához szükséges egy tehén, vagy a szükséges vetőmag öt hektoliter erejéig foglalás alá nem vehető, a kisgazda létfenntartásához szükséges minimumot nem biztosítja. Az ily egyenlőtlenség megszüntetését a jogegyenlőség elve parancsolólag írja elő.

— **Hangverseny kedvelő sertes.** Egy szavahibető német újságban a következőket közlik: Huzamban egy kocza 12 malacot vetett. Nem tudni hogyan, nem tudni miért, elég, hogy a kocza malaczeit

nem akarta szoptatni. A tulajdonos elküvetett minden lehetőt a vad, ellenszegülő állat lecsendesítésére s anyai kötelességének teljesítésére szorítani a szomszédok is megkísérelték, de hiába, mert a fékevesztett kocza mindenkit kiüldözött óljából. Mikor a kétségbeesés már a legmagasabb fokra hágott, éppen arra ment a falu kovácsa, aki nagy olvasottságu férfi hírében állott. Ez az ember a sikertelenség fölött nagyokat nevetve, a felől biztosította a kocza tulajdonosát, hogy itt csak a zene, meg a dal segít. Tessék csak valami szép melódiát énekelni és muzsikálni neki, majd meglátja, hogy úgy lefekszik a szoptatáshoz, mint a parancsolat. Mit volt mit tenni, egy próba nem a világ, a fiu elővette a harmonikát, a gazda, meg a felesége megköszörülte a torkát s tereztben rákezdték egy melódiára, amely ugy-látszik, „veséig hatott“, mert a renitens kocza a „gyönyörű“ hangokra megadta magát, lefeküdt s még maga édesgette csendes grummolással malaczeit a szópára. Hogy azután is mindig „hangverseny“ mellett szoptatott-e a kocza, azt nem írja a mondott újság.

Apróságok.

— **Minta-háztartás.** Feleség: Még mindig nem találd meg a szoptató-lveget?

Tanár (a könyvei közt az állványon kutatva): Az már megvan, de most meg a gyermeket hánytam el valahová.

Feleség: No ne keresd, itt van a polyával együtt a papirkosárban.

— **Az anyakönyvvezetőnél.** Anyakönyvvezető: Én magukat nem adhatom össze, hisz a vőlegény olyan részeg, mint a disznó!

A menyasszony: Oh csak adjon össze anyakönyvvezető ur. Hiszen ha józan lett volna, nem jött volna ide.

— **Szerk. üzenet.** B. A., P. M. Kolozsvár. Köszönet a szép munkákért. Jövő számunkban hozni fogjuk.

Sz. 3520—1901 tklvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

Az abrudbányai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhirrre teszi, hogy Dr. Fodor Vazul ügyvéd végrehajtónak Brád Todor mogosi lakos végrehajtást szenvedő elleni 210 kor. 10 fill. tőkekövetelés és ennek 1899 évi december 13-tól számított 5% kamata s 50 kor. 40 fill. költség iránti végrehajtási ügyében az abrudbányai kir. járásbírósa területén lévő mogosi 776 tjkben A + 1—25 rndsz. 2029, 2057, 2058, 9550, 9551/1 9555, 9556, 9559/5, 9559/4, 9559/5, 9564/2, 9567, 10647, 10679/3, 10680, 10700, 10704, 10706, 10725, 10728, 10731, 10732, 1736/2, 10737, 10745, 10747, 10750, 10866, 10872/1, 10875, 10886, 10887 hrsz. ingatlanra 75 korona kikialtási árban; a 781 sz. tjkben A + 1 rnd. 9560, 9561, hrsz. ingatlanra az árverést 40 fillérben ezennel megállapított kikialtási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1901 évi december hó 3-ik** napján délelőtt 10 órakor Mogos községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis az árverés napjától számított 3 egyenlő részletben 15, 30 és 45 nap alatt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Abrudbányán 1901 augusztus 1-én.

Az abrudbányai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.

A kivonat hitelül:

Simó Béla kiadó.

Sz. 3734—1901 tklvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

Az abrudbányai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhirrre teszi, hogy Dr. Fodor Vazul ügyvéd ált. képvis. Sucin Nicoláé s. t. végrehajtónak Furdúj Dumitru végrehajtást szenvedő elleni 110 kor. 90 fillér tőkekövetelés és ennek 1900 évi április 15-től járó 5% kamata és 76 kor. 80 fillér költség s jár. iránti végrehajtási ügyében az abrudbányai kir. járásbírósa területén lévő verespataki 1254 tjkben A + rend 1391 hrsz. ingatlanra az árverést 80 koronában ezennel megállapított kikialtási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlant az **1901 évi december hó 14-ik** napján d. e. 10 órakor Verespatak községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alól is eladatni fog

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis az árveréstől számított 3 egyenlő részletben 30, 45 és 60 nap alatt készpénzben vagy az 1881 : LX.t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 : LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Abrudbányán 1901. évi augusztus hó 16. napján.

Abrudbányai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.

A kivonat hitelül.

Simó Béla kiadó.

Sz. 4922—1901 t.l.kvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közbírája teszi, hogy Issekutz János végrehajtónak Albu Ilie kútfalvi végrehajtást szenvedő ellen 40 korona tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kútfalvi 84 sz. t.l.kvben. A 1, 2, 3, 4, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14. rendszám alatt foglalt és

összesen 1236 korona becsárban az árverést elrendelte, és hogy a fenn megjelölt ingatlanok **1901 évi október hó 31-én** d. e. 9 órakor Kútfalva község házánál megtartandó nyilvános árverésen a kiáltási áron alól is elfog adatni.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagyis az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügy-

miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék telekkönyvi hatósága.
Gyulafehérvárt, 1901. évi augusztus hó 3-án.

A kivonat hitelességét igazolja
Muntzán Miklós kir. t.l.kvi kiadó.

Keil-lakk

legkitünőbb mázólo-szer puha padló számára.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 90 fillér.

Arany-fénymáz

képekreték stb. bearányozására.
1 kis palack ára 40 fillér.

Fehér „Glasur“ fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. újonnan befestésére.

1 doboz ára 90 fillér. Mindenkor kaphatók:

— J. B. MISSELBACHER SEN. czégnél Gyulafehérvár. —

Fűzők mérték szerint!

Rosenzweig Róza nagyváradi hírneves

Fűző-gyáros

ajánlja a helybeli n. é. hölgyközönség által is kedvelt mérték szerinti fűzőit. Mintán az összes nála rendelt fűzők mértékei be vannak vezetve, abban a helyzetben van, hogy

LEVÉLBENI RENDELÉSEKE

szolid kiszolgálás és

JÓTÁLLÁS

mellett a legpontosabban eszközölhesse.

Fűtőzet: NAGYVÁRAD, fő-utca.

Fűtőzet: MAROSVÁSÁRHELY, fő-utca.

NAGY KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Alapított 1845.

NEUMANN M.

Alapított 1845.

Kolozsvár

Mátyáskirály-tér 15. szám.

férfi-, fiu- és gyermek-ruhák telepe.

Kitüntetve több világ- és országos kiállításon.

Magyarország legnagyobb és legrégibb férfi-, fiu- és gyermek-ruhák csarnoka

készen és mérték után.

☎ Telefon szám 431 ☎

Fontos tudnivaló.

Becserélés vagy a pénz visszaadása.

Ha személyesen vásárolt, vagy postán küldött ruha meg nem felelne, a mennyiben az 3 napon belül

===== bérmentesen =====

vissza lesz küldve, s a ruha viselve nem lett és azon igazítások más által nem történtek, készséggel kicserélem vagy a pénzt visszaadom.

Az 1845-dik évben alapított **NEUMANN M. cég**, a fősulyt nemcsak a kizárólagosan jeles minőségű szövetek feldolgozására helyezi, hanem a leggondosabb kidolgozás, figyelmes és kitűnő munkáért, valamint minden egyes ruhadarab **tartósságáért**, a kezességet elvállalja.

Az által, hogy a cég az összes bel- és külföldi gyártelepeken a legnagyobb árukészletek vevője, nemkülönben a készáru előállításánál szükségelt munkabeosztásának szélszerű berendezése folytán a t. vevőinek, az **árak olcsósága** tekintetében is, oly előnyöket biztosít, melyet csakis a legnagyobb mérvben eszközölt „nagybani iparüzem” nyújthat, mely előnyök annál is inkább szembetűnők, mert minden egyes ruhadarabon, a legjutányosabb **„szabott ár”** számokban jelezve van.

Mérték szerint készítenő ruhák külön osztálya

Szíves figyelmét bátorkodom felhívni magyar, brünni és angol szövetekkel igen dusan felszerelt raktáromra. Jól iskolázott szabász- és munkásszemélyzetemmel válllvetve ama kellemes helyzetben vagyok, hogy a legmagasabb igényeknek is megfelelek.

Tisztelettel kérem a **vidéki urakat** szíveskedjenek **ittlétük alkalmával** becses látogatásukkal megtisztelni, hogy róluk pontos mértéket vehessenek, melyet még ha az időben ruházatra nem is lenne szükségük, későbbi szükségletre megőrizhessem.

Sürgős esetben a ruhákat 24 óra alatt mérték után a legjobban elkészíttetnek.

A megrendelésnél legegyszerűbb egy régi, jól testhez álló kabátot, illetve egy nadrágot beküldeni.

H i r d e t m é n y.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminisztérium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (IX. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak. — A Magyar Kir. Pénzügyminisztérium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve. Kilenczedik Sorsjáték. 100.000 sorsjegy, 50.000 nyeremény.

Első osztály <i>Betét 12 korona</i> Huzás: 1901 nov. 21. és 22.		Második osztály <i>Betét 20 korona</i> Huzás: 1901 decz. 18 és 19.		Harmadik osztály <i>Betét 32 korona</i> Huzás: 1902. jan. 14., 15. és 16.		Hatodik osztály <i>Betét 24 korona</i> Huzás: 1902. márczius 26-tól április 22-ig.																																															
Nyeremény		Nyeremény		Nyeremény		Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben Korona 1.000.000 (Egy millió)																																															
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	A melyik ezen 480 nyeremény közül utol-sónak huzatik ki, kapja a jutalmat. <table><tr><td>1 Jutal. Kor. nyer. á</td><td>600000</td><td>600000</td></tr><tr><td>1 á</td><td>400000</td><td>400000</td></tr><tr><td>1 á</td><td>200000</td><td>200000</td></tr><tr><td>1 "</td><td>100000</td><td>100000</td></tr><tr><td>1 "</td><td>60000</td><td>60000</td></tr><tr><td>1 "</td><td>40000</td><td>40000</td></tr><tr><td>2 "</td><td>30000</td><td>60000</td></tr><tr><td>3 "</td><td>20000</td><td>60000</td></tr><tr><td>20 "</td><td>10000</td><td>200000</td></tr><tr><td>50 "</td><td>5000</td><td>250000</td></tr><tr><td>400 "</td><td>2000</td><td>800000</td></tr><tr><td>720 "</td><td>1000</td><td>720000</td></tr><tr><td>1000 "</td><td>500</td><td>500000</td></tr><tr><td>27800 "</td><td>200</td><td>5560000</td></tr><tr><td>30,000 nyer. és jutalom Kor.</td><td>9.550,000</td><td></td></tr></table>			1 Jutal. Kor. nyer. á	600000	600000	1 á	400000	400000	1 á	200000	200000	1 "	100000	100000	1 "	60000	60000	1 "	40000	40000	2 "	30000	60000	3 "	20000	60000	20 "	10000	200000	50 "	5000	250000	400 "	2000	800000	720 "	1000	720000	1000 "	500	500000	27800 "	200	5560000	30,000 nyer. és jutalom Kor.	9.550,000	
1 Jutal. Kor. nyer. á	600000	600000																																																			
1 á	400000	400000																																																			
1 á	200000	200000																																																			
1 "	100000	100000																																																			
1 "	60000	60000																																																			
1 "	40000	40000																																																			
2 "	30000	60000																																																			
3 "	20000	60000																																																			
20 "	10000	200000																																																			
50 "	5000	250000																																																			
400 "	2000	800000																																																			
720 "	1000	720000																																																			
1000 "	500	500000																																																			
27800 "	200	5560000																																																			
30,000 nyer. és jutalom Kor.	9.550,000																																																				
1 "	20000	1 "	25000	1 "	30000																																																
1 "	10000	1 "	10000	1 "	20000																																																
1 "	5000	1 "	5000	1 "	15000																																																
3 " 2000	6000	3 " 3000	9000	3 " 10000	30000																																																
5 " 1000	5000	5 " 2000	10000	5 " 5000	25000																																																
8 " 500	4000	8 " 1000	8000	8 " 2000	16000																																																
30 " 300	9000	20 " 500	10000	10 " 1000	10000																																																
50 " 100	5000	60 " 300	18000	70 " 500	35000																																																
2900 " 40	116000	2900 " 80	312000	4900 " 130	637000																																																
3000 nyer	Korona 240000	4000 nyer.	477000	5000 nyer.	898000																																																
Negyedik osztály <i>Betét 40 korona</i> Huzás: 1902 febr. 12. és 13.		Ötödik osztály <i>Betét 32 korona</i> Huzás: 1902 márcz. 5. és 6.																																																			
Nyeremény		Nyeremény		Nyeremény																																																	
1 á	90000	1 á	100000																																																		
1 "	30000	1 "	30000																																																		
1 "	20000	1 "	20000																																																		
1 "	15000	1 "	15000																																																		
3 " 10000	30000	3 " 10000	30000																																																		
5 " 5000	25000	5 " 5000	25000																																																		
8 " 2000	16000	8 " 2000	16000																																																		
10 " 1000	10000	10 " 1000	10000																																																		
70 " 500	35000	70 " 500	35000																																																		
3900 " 170	663000	3900 " 200	780000																																																		
4000 nyeremény	Korona 984.000	4000 nyeremény	Korona 1.061.000																																																		

Az I. osztály huzása 1901. november hó 21. és 22-én tartatik meg. A huzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és királyi közigazgató jelenlétében, nyilvánosan történnek a Huzási teremben a (IV., Eskü-tér, bejárat a Duna-utca felől.) — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1901. évi november hó 3-án.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.

Lónyay.

Hazay.

Olcsó bevásárlási alkalom.

Üzleti helyiségem leendő átalakítása végett

összes raktáron lévő áruimat, nevezetesen: Mindenféle bőr-, selyem, posztó, hárász, csérna és bélelt télikesztyű, kötözszer, férfi és fiu kalap, nyári-téli sapka, csipő, csizma, bőr és posztó gamáschli, nadrágtartó nyak-kendő, fehérnemű, szarvasbőrből lovaglónadrág, párnahuzat és lepedő, sok egyéb férfi divat és rövidáru, valamint betegápolási, katona felszerelési, lovagló, vadászati és mindenféle utasági csikkeket, bőröndöt sat. ugyismint elsőrangú Premyer-féle angol kerékpár és valódi családi és iparos varrógépeket, ez alkalommal

a beszerzési áron alul elárusítom.

Szakmámba vágó mindennemű javításokat elfogadok, olcsón és gyorsan elkészíték. Legfinomabb férfi és női bőrkesztyű 1 pár eddigelé 1.30 frt. most csak 90 kr. Auschuss bőrkesztyű 1 pár 1 korona.

Jäger Tamás, Gyulafehérvárt,
Novák Ferencz-tér 154.
kesztyű és műkötszer készítő.

Katona kesztyűmosás egy pár 6 kr.

Glace kesztyű takarítás 1 pár 10 kr.

Báró Kemény Árpád

ALSÓ-GÁLDI KITÜNŐ MINŐSÉGŰ

IDEI BORTERMÉSE

MUSTUL ELADÓ.

Szüret október 31-én.

Szőlőoltványok

szokványminőségben

A legkiválóbb 42 bor- és csemegefajtákban fajtisztán, teljes jótállással.

Élőkerítés.

Gleditschia csemeték és magvak.

Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Oriási tövisű, igen gyorsan fejlődő sövényfajta. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívüli csekély kiadással, melyen nembogyó ember, de semmitféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendelkezéshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékeltek. Ezer csemete elég 200 méterre. — Ara 6 frt.

Diócssemeték. Oriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Színes fénynyomatu főárjegyzék ingyen és bérmentve küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt ezimére ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely nincsen az a ház, vagy család, a hol annak tartalmát haszonra ne fordítanák, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekében áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglalhatók, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Cim: „Ermelléki első szőlőoltvány-telep” Nagy Gábor Nagy Kágya, u. p. Székelyhid.

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboz 1 korna és 2 korona

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

"NÁDOR" GYÓGYSZERTÁR
Budapest V., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Megfojt es az átkozott köhögés!

Kapható Gyulafehérváron: Frölich Gyula, Marczell Elemér, Störfer Leó gyógyszer-táraiban. Nagy-Enyeden: Kovács U. József, Papp János gyógyszer-tárakban.

Az összes 50.000 nyeremény
JEGYZÉKE.
A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben:
1.000.000 korona
A nyeremények részletes beosztása a következő:

Korona	
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 ..	200000
2 ..	100000
1 ..	90000
1 ..	80000
1 ..	70000
2 ..	60000
1 ..	40000
3 ..	30000
1 ..	25000
1 ..	20000
3 ..	15000
31 ..	10000
67 ..	5000
3 ..	3000
432 ..	2000
763 ..	1000
1238 ..	500
90 ..	300
31700 ..	200
3900 ..	170
4900 ..	130
50 ..	100
3900 ..	80
2900 ..	40
50,000 nyer. és jut. összegben	13.167,000

Kiváló szerencse

TÖRÖK-nél

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk.

Öt és fél millió koronánál többet nyertek náunk nagyrabecsült vevőink.

Az egész világ legesélydusabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nemsokára újból kezdetét veszi.

100,000 sors-jegy 50,000

PÉNZNYEREMÉNYNYEL sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen Tizenhárom millió 160.000 koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I-ső osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű betétjei a következők:

egy nyolczad ($\frac{1}{8}$)	frt	— 75	vagyis	150	korona
egy negyed ($\frac{1}{4}$)	"	150	"	300	"
egy fél ($\frac{1}{2}$)	"	300	"	600	"
egy egész ($\frac{1}{1}$)	"	600	"	1200	"

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénz beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

f. év november hó 5-ig

bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Társa.

BANKHÁZ

Budapesten,

Hazánk legnagyobb detail osztálysorsjáték üzlete.

Főáruházi osztálysorsjáték osztályai:

1. Váczai-körút 4.
2. Múzeum-körút II.
3. Erzsébet-körút 54.

Rendelőlevél levágandó TÖRÖK A. ÉS TARSA bankháza Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben { utánvételezni kérem
postautalvánnyal küldöm
mellékelem bankjegyekben (bélyegekb.) } A nemtetsző írlendő.

Pontosczim:

TÖRKÖLY.

SZILVORIUM, RUM és finom liköröket bárki
hideg uton minden készülék nélkül kitűnő
minőségben előállíthat.

Közlési könyv és árlapok ingyen.

Watterich A.

Budapest VII., Dohány-utca 5. szám.

Sörmérő-készülékek, cikkek a borkezeléshez
minden borbetegségelleni szerek.

Első és legrégibb üzlet e szakmában.

Fenáll 30 év óta.

Millió hölgy

használja a „Feolin”
Kérdezze csak az orvos-
ától, vajjon „Feolin”
nem-e a legjobb szépítő
szer, haj és fogak szá-
mára! A fogtisztítla-
nabb arc és a leges-
nyább kezek, használata
után, arisztokratikus szint és tet-
szős formát kapnak. „Feolin”
42 legfinomabb és legfrissebb

fűből előállított angol szappan. Jót állunk érte, hogy to-
vább redők, vimerli, orrpirosság és minden más
arczkiütések a „Feolin” használata után nyomtala-
nul eltűnnek. A „Feolin” a legjobb hajtisztító
hajszépítő szer, amely a hajhullást és a kopaszságot
megakadályozza. „Feolin” a legtermészetesebb és
legjobb fogtisztító szer. Aki a „Feolin” rendsze-
resen szappan helyett használja, az még mindig fiatal
és szép marad. Kötelezzük magunkat a pénzt rö-
gön visszafizetni annak, aki a „Feolin”-nal
nincs megelégedve Egy drb. ára 1 kor., 3 drb.
2-50 kor., 6 drb. 4 kor., 12 drb. 7 kor. Portó
1 drbhoz 20 fillér, 3 drbhoz 60 fill. Utánvétel 60 fillér-
rel több. Szállítja, generál depó von M. Feith,
Wien VII. Mariahilferstra. 38, 1. Stok

Uj kádfürdő!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses
tudomására hozni, hogy a gyulafehérvári izr.
hitközség tulajdonát képező

KÁDFÜRDŐ

teljesen átalakítva, minden részeiben megújítva,
padozata terrazzo kövesettel kirakva, új
fürdőkádakkal felszerelve és minden kényelem-
nek megfelelően berendezve — egészen megújít-
tatott és a közhasználat számára megnyitott.

Egy fürdő ára ruhával együtt 40 kr.

A fürdő nyitva van reggeli 6 órától
esti 9 óráig.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását
kéri tisztelettel

Özv. Löwy Lipótné fürdőkezelő.

Hazai ipar!

«EMKE» padlófénymáz!

Magyar gyártmány!

Nem kell osztrák, nem kell német, nem kell külföldi gyártmány, hanem vegyünk BERKES-féle

„EMKE” padlófénymáz t,

s így elérjük, hogy kitűnő legjobb magyar gyártmányt kaphatunk s e mellett kiváló közművelődési célú szolgálunk, mert 5% az „EMKE”
javára szolgál. A Berkes-féle „EMKE” padlófénymáz a szobapadlók fényezésére kiválóan alkalmas, mert

- A Berkes-féle „EMKE” szobapadló-fénymáz: rögtön szárad s így a fényezett szoba már 1 óra múlva használatba vehető.
- A Berkes-féle „EMKE” szobapadló-fénymáz: szagtalan, tehát nem kell a kellemetlen Terpentin szagot napokig a szobákban tűrni.
- A Berkes-féle „EMKE” szobapadló-fénymáz: mosható s szárazra törülve fénye még fokozottabb.
- A Berkes-féle „EMKE” szobapadló-fénymáz: víztől nem lesz foltoz, mint a többi lack.
- A Berkes-féle „EMKE” szobapadló-fénymáz: fényét a többi gyártmányok között legtovább tarja, tehát legtartósabb.
- A Berkes-féle „EMKE” szobapadló-fénymáz: üveg keménységűvé válik, s így legkevésbé kopik.
- A Berkes-féle „EMKE” szobapadló-fénymáz: szeszszel bigitható.
- A Berkes-féle „EMKE” szobapadló-fénymáz: kitűnően alkalmas konyha bútorok és más erős használatnak kitett tárgyak mázolására.
- A Berkes-féle „EMKE” szobapadló-fénymáz: a ragadós padlókat szárazzá teszi.

Gyártás és főeladási hely: BERKES BERTALAN Nagyvárad. — Egyedüli eladási hely: LOBSTEIN SÁMUEL úr keresk. Gyulafehérvár. KÜTI ISTVÁN Felvincz, INCZÉFI ALBERT gyógyszerész Tövis. HIRSCH HERMAN Maros-Ludas.